

Investițiile în Republica Moldova.
Impactul scumpirii carburanților asupra activității investiționale.

În anul 2026, economia Republicii Moldova se confruntă cu un nou val de presiuni generate de creșterea prețurilor la resurse energetice, în special la carburanți. Această evoluție are implicații directe și indirecte asupra mediului investițional, influențând atât deciziile investitorilor, cât și structura și direcția investițiilor.

Republica Moldova este caracterizată printr-un grad ridicat de dependență energetică externă, ceea ce face ca prețurile la carburanți să fie puternic influențate de evoluțiile internaționale ale pieței petrolului și de factorii geopolitici. În 2026, creșterea prețurilor la benzină și motorină a fost determinată de majorarea cotațiilor internaționale, tensiunile regionale și ajustările fiscale interne.

Această situație se suprapune peste un context economic fragil, în care investițiile reprezintă unul dintre principalii factori ai creșterii economice. Prin urmare, orice șoc asupra costurilor de producție are un efect multiplicator asupra investițiilor.

Evoluții generale

Economia a înregistrat o creștere de aproximativ 2-3% în 2025, susținută în principal de investiții și consum (MDED, 2025). În același timp, investițiile în active imobilizate au crescut cu circa 17-20%, confirmând rolul acestora ca factor determinant al dezvoltării economice (BNS, 2025).

Această creștere a fost determinată atât de majorarea imobilizărilor necorporale (+54,3%), cât și a celor corporale (+16,4%), ceea ce reflectă o diversificare a investițiilor, inclusiv în active intangibile (digitalizare, tehnologii).

Tabelul Structura investițiilor în active imobilizate în anul 2025

	Realizări, mil. MDL	în % față de 2024	în % față de total
Investiții în active imobilizate - total	41 420,1	117,6	100
Imobilizări necorporale	1 698,1	154,3	4,1
Imobilizări corporale	39 721,9	116,4	95,9
din care:			
- clădiri rezidențiale	5 801,2	129,5	14,0
- clădiri nerezidențiale	6 123,4	110,5	14,8
- construcții inginerești	7 618,3	123,5	18,4
- mașini, utilaje	12 243,9	111,8	29,6
- mijloace de transport	4 566,2	106,0	11,0
alte imobilizări corporale	3 369,0	126,2	8,1

Sursa: Calculele autorului în baza datelor Biroului Național de Statistic

Analiza structurii investițiilor în active imobilizate relevă că ponderea dominantă este deținută de imobilizările corporale (95,9%), în timp ce imobilizările necorporale reprezintă 4,1% din total. În cadrul imobilizărilor corporale, cele mai semnificative creșteri s-au înregistrat la clădirile rezidențiale (+29,5%), construcțiile inginerești (+23,5%) și alte imobilizări corporale (+26,2%).

Aceste evoluții indică o intensificare a investițiilor în infrastructură și construcții, sectoare esențiale pentru dezvoltarea economică.

Dinamica și structura finanțării investițiilor

Structura investițiilor pe surse de finanțare evidențiază predominanța capitalului propriu, care reprezintă 64,4% din total, înregistrând o creștere de 24,6% față de anul precedent. Această tendință indică o consolidare a capacității investiționale interne și o adaptare a mediului de afaceri la condițiile economice existente.

Tabelul. Structura investițiilor în active imobilizate pe surse de finanțare în anul 2025

	Realizări, mil. MDL	în % față de 2024	în % față de total
Investiții în active imobilizate - total	41 420,1	117,6	100
care sunt finanțate din contul:			
- surse proprii	26 688,5	124,6	64,4
- bugetul de stat	3 592,3	138,5	8,7
- bugetele unităților administrativ-teritoriale	2 561,2	107,8	6,2
- credite și împrumuturi interne	4 083,9	101,5	9,9
- credite și împrumuturi externe	1 600,9	121,2	3,9
- surse din străinătate	1 209,4	75,1	2,9
- fondul rutier	1 210,5	88,8	3,9
- fondul ecologic	60,0	109,8	0,1
- alte surse	413,4	90,4	1,0

Sursa: Calculele autorului în baza datelor Biroului Național de Statistică

În același timp, s-au înregistrat creșteri semnificative ale finanțării din bugetul de stat (+38,5%) și ale creditelor externe (+21,2%).

Această evoluție sugerează o reducere a dependenței de capitalul extern, dar și o posibilă prudență a investitorilor străini în contextul incertitudinilor economice și geopolitice.

Impactul scumpirii carburanților asupra investițiilor în 2026 (situația actuală)

În anul 2026, piața carburanților din Republica Moldova este caracterizată de creșteri accelerate ale prețurilor, influențate de factori externi și politici interne. La mijlocul lunii martie 2026, prețul benzinei a atins aproximativ 27 lei/litru, iar motorina peste 26–27 lei/litru, înregistrând creșteri rapide în doar câteva săptămâni. Această evoluție poate avea un impact asupra investițiilor prin mai multe mecanisme:

Creșterea costurilor investiționale

Scumpirea carburanților determină majorarea costurilor de transport și logistică, creșterea prețurilor materialelor de construcție, precum și scumpirea serviciilor conexe, inclusiv a utilizării utilajelor și a lucrărilor. În anumite sectoare, ponderea costurilor cu combustibilul atinge niveluri semnificative, variind între 10% și 30% în transport, fiind de asemenea ridicată în agricultură și construcții.

În aceste condiții, costul total al proiectelor investiționale crește, ceea ce conduce la diminuarea eficienței economice și afectarea indicatorilor de rentabilitate.

Impact macroeconomic și efecte indirecte

Creșterea prețurilor la carburanți generează efecte în lanț în economie, contribuind la presiuni inflaționiste și la majorarea generalizată a costurilor de producție. Acest fenomen determină reducerea cererii agregate și afectează negativ mediul investițional.

În același timp, crește riscul investițional și costul capitalului, ceea ce poate conduce la diminuarea fluxurilor de investiții străine directe și la adoptarea unei atitudini mai prudente din partea investitorilor.

Tendințe de adaptare

În pofida efectelor negative, se conturează anumite tendințe de adaptare a economiei. Astfel, se observă o creștere a interesului pentru investițiile în eficiență energetică, dezvoltarea surselor de energie regenerabilă și digitalizarea proceselor economice.

Scumpirea carburanților poate fi interpretată și ca un factor catalizator al transformării structurale a economiei, orientând investițiile către domenii mai sustenabile și mai eficiente din punct de vedere energetic.

Scumpirea carburanților în anul 2026 reprezintă un factor important de influență asupra investițiilor în Republica Moldova. Pe termen scurt, aceasta determină creșterea costurilor investiționale, reducerea profitabilității și încetinirea activității investiționale. Pe termen mediu și lung, însă, această evoluție poate contribui la modernizarea economiei și la reorientarea investițiilor către sectoare sustenabile, facilitând reducerea dependenței energetice și creșterea competitivității economiei naționale.

Autori: Alexandru CEBAN, drd. & Tatiana IAȚIȘIN, dr., INCE, martie 2026